Opatrenia na zabezpečenie ochrany lesov pred požiarmi:
A: Právnická osoba a fyzická osoba-podnikateľ (živnostník) na účely predchádzania vzniku požiarov je podľa **§ 4 písm. b) zákona NR SR č. 314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarmi v znení neskorších predpisov** (ďalej len „zákon“) povinná zabezpečiť plnenie opatrení na ochranu pred požiarmi na miestach so zvýšeným nebezpečenstvom vzniku požiaru, pri činnostiach spojených so zvýšeným nebezpečenstvom vzniku požiaru alebo v čase zvýšeného nebezpečenstva vzniku požiaru, ako aj opatrenia na zabezpečenie ochrany pred požiarmi pri podujatiach, na ktorých sa zúčastňuje väčší počet osôb. Vlastník lesa, správca alebo obhospodarovateľ lesa v súvislosti s ochranou lesa pred požiarmi:
- zabezpečuje plnenie **opatrení v súvislosti s ochranu lesa pred požiarmi,** pričom treba vychádzať z ustanovení **§ 6b zákona a § 10 vyhlášky MV SR č. 121/2002 Z. z. o požiarnej prevencii v znení neskorších predpisov** (ďalej len „vyhláška“), ako aj z ďalších predpisov a dokumentov súvisiacich s danou problematikou.
B: Fyzická osoba (občan), je podľa § 14 ods. 1 písm. n) zákona povinná zabezpečovať plnenie opatrení v súvislosti s ochranou lesov pred požiarmi, ktoré sú v jej vlastníctve, správe alebo v užívaní **podľa § 6b zákona**; podrobnosti o opatreniach sú ustanovené v **§ 10 vyhlášky**.

Vlastník lesa, správca alebo obhospodarovateľ lesa:
I. na účely predchádzania vzniku požiaru lesa dodržiava povinnosti ustanovené v **§ 6b ods. 1 zákona** a za tým účelom je povinný:
a) **budovať** na lesných pozemkoch na vyznačených miestach len **ohniská zabezpečené proti voľnému šíreniu ohňa**, zabezpečovať ich označenie a označenie zákazu zakladania ohňa mimo zabezpečených ohnísk,
b) **spracúvať mapové podklady**, do ktorých vyznačí všetky dôležité údaje z hľadiska ochrany pred požiarmi, vykonávať ich aktualizáciu a na požiadanie ich poskytovať okresnému riaditeľstvu,
c) **zabezpečovať** v čase zvýšeného nebezpečenstva vzniku požiaru **hliadkovaciu činnosť**,
d) spracúvať osobitné protipožiarne opatrenia pre plochy lesa postihnuté živelnou pohromou.
II. na účinné zdolávanie požiaru lesa dodržiava povinnosti **§ 6b ods. 2 zákona** a za tým účelom je povinný:
a) zabezpečovať potrebné množstvo protipožiarneho náradia,
b) zabezpečovať, aby každý pracovný stroj používaný pri spracovaní dreva a zvyškov po ťažbe bol vybavený aspoň jedným prenosným hasiacim prístrojom vhodného druhu s hmotnosťou náplne hasiacej látky najmenej 5 kg,
c) udržiavať lesnú dopravnú sieť a zdroje vody na hasenie požiarov v stave umožňujúcom príjazd hasičskej techniky a uskutočnenie zásahu,
d) vytvárať rozčleňovacie pásy a prieseky v lese.

Podrobnosti o opatreniach v súvislosti s ochranou lesa pred požiarmi sú ustanovené v **§ 10 vyhlášky**:
(1) **Mapové podklady** tvorí
a) **textová časť**, ktorá obsahuje:
1.**údaje o vlastníkovi lesa**, správcovi alebo obhospodarovateľovi lesa a kontaktné údaje osoby zodpovednej za ochranu lesa pred požiarmi,
2.**opis vodných zdrojov** na hasenie požiarov; osobitne sa vyznačia vodné zdroje vhodné na hasenie leteckou technikou,

b) **grafická časť**, ktorej základom je porastová mapa alebo obrysová mapa, do ktorej sa vyznačujú:
1. **polohy vodných zdrojov** vhodných na hasenie požiarov; osobitne sa vyznačia vodné zdroje

vhodné na hasenie leteckou technikou,
2.**protipožiarne rozčleňovacie pásy**, ktorých šírka je najmenej

2a. 15 m v lese s vysokým stupňom ohrozenia požiarom,
2b. 10 m v lese so stredným stupňom ohrozenia požiarom,
2c. 5 m v lese s nízkym stupňom ohrozenia požiarom,
3.**protipožiarne rozčleňovacie prieseky**, ktorých šírka je najmenej

3a. 10 m v lese s vysokým stupňom ohrozenia požiarom,
3b. 8 m v lese so stredným stupňom ohrozenia požiarom,
3c. 4 m v lese s nízkym stupňom ohrozenia požiarom.

(2) **Hliadkovacia činnosť v čase zvýšeného nebezpečenstva vzniku požiaru** sa vykonáva najmä **v dňoch pracovného pokoja a v mimopracovnom čase**, a to formou pochôdzok, kamerovým systémom, leteckým protipožiarnym monitoringom alebo iným vhodným spôsobom. Pre osoby vykonávajúce hliadkovaciu činnosť formou pochôdzok sa vypracúva časový harmonogram s určením trasy pochôdzok alebo sa určujú vyhliadkové terénne miesta. Osoby vykonávajúce hliadkovaciu činnosť musia byť vybavené telekomunikačným zariadením využiteľným na oznámenie vzniku požiaru. O vykonanej hliadkovacej činnosti sa vedie písomná dokumentácia, ktorá obsahuje najmä mená a podpisy osôb, ktoré vykonávali hliadkovaciu činnosť, dátum a čas začatia a ukončenia hliadkovacej činnosti a zistené skutočnosti, ktoré majú alebo môžu mať vplyv na vznik požiaru lesa, jeho šírenie a likvidáciu.
(3) **Protipožiarne náradie** sa zabezpečuje podľa plošnej výmery lesa a umiestňuje sa na dostupnom mieste v týchto počtoch a druhoch:
a) **od 10 ha do 100 ha** najmenej **15 kusov náradia** aspoň troch druhov (lopaty, motyky, hrable, krompáče a sekery),
b) **nad 100 ha do 1000 ha** najmenej **40 kusov náradia** aspoň štyroch druhov napríklad lopaty, motyky, hrable, krompáče a sekery,
c) **nad 1000 ha** najmenej **60 kusov náradia** aspoň štyroch druhov napríklad lopaty, motyky, sekery, hrable, krompáče a široké lopaty a tri vhodné ručné striekačky.

(4) **Osobitné protipožiarne opatrenia** sa vypracúvajú **pre plochy lesa s výskytom plošného poškodenia lesného porastu živelnou pohromou**, ktorých obsahom je najmä:
a) odstraňovanie dreva poškodeného škodlivým abiotickým činiteľom (vietor, povodeň, sucho, námraza, sneh alebo iný prírodný jav) okrem stojacich živých stromov, do vzdialenosti 30 m od stavieb a vodných zdrojov vhodných na hasenie požiarov,
b) vytváranie protipožiarnych rozčleňovacích pásov a protipožiarnych rozčleňovacích priesekov na rozdelenie plochy postihnutej živelnou pohromou na plochy s rozlohou najviac 10 ha,
c) vyčlenenie plôch na sústreďovanie zvyškov po ťažbe určenej na ďalšie spracovanie s celoobvodovým ochranným pásom so šírkou najmenej 10 m, z ktorého je odstránený horľavý materiál.
(5) Za **zdroj vody na hasenie požiarov** sa považuje rieka, potok, jazero, studňa, požiarna nádrž alebo iný prírodný vodný zdroj alebo umelý vodný zdroj využiteľný hasičskou technikou na hasenie vzhľadom na výdatnosť zdroja a jeho prístupnosť. Miesto na čerpanie

vody hasičskou technikou má hĺbku vody najmenej 0,5 m. Vodný zdroj pre čerpanie vody leteckou technikou je vodná plocha s rozmermi najmenej 100 m x 50 m a s hĺbkou vody najmenej 1,5 m.
(6) Pre hasičskú techniku je použiteľná lesná cesta 1. triedy až 3. triedy vrátane zvážnice, podľa STN 73 6108 Lesná dopravná sieť.

Návrh na odvysielanie rozhlasovej relácie v čase zvýšeného nebezpečenstva vzniku požiaru.

S príchodom jarných dní sa každoročne v prírode vytvárajú podmienky pre zvýšené nebezpečenstvo vzniku požiarov. Za nebezpečné sa považuje hlavne jarné obdobie a obdobie dlhotrvajúceho suchého a teplého počasia, ktoré vytvára priaznivé podmienky pre vznik požiaru a jeho rozšírenie. Z týchto dôvodov Vás upozorňujeme na typické príčiny vzniku požiarov a poskytujeme Vám rady, ako tieto riziká podstatne znížiť.

S jarným obdobím je spojené „jarné upratovanie“, kedy väčšina z nás dôkladne poupratuje všetky obytné i hospodárske budovy, odstraňujeme nepotrebné predmety a prebytočný, väčšinou horľavý materiál. Snažíme sa, aby okolie našich domov, dvorov i záhrad bolo dokonale vyčistené. Odpad potom likvidujeme čo najjednoduchším spôsobom, čiže spálením. Pri tejto činnosti si občania často zamieňajú pojmy spaľovanie a vypaľovanie a veľa občanov vypaľuje porasty bylín, kríkov a stromov a zakladá oheň v priestoroch a na miestach, kde môže dôjsť k jeho rozšíreniu, čo je podľa zákona o ochrane pred požiarmi zakázané. Podľa § 61 ods. 4 písm. f) zákona o ochrane pred požiarmi môže okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru za takúto činnosť uložiť fyzickej osobe pokutu v správnom konaní až do výšky 331 eur, alebo do 100 eur v blokovom konaní. Následkom vypaľovania suchých porastov hrozí veľké nebezpečenstvo rozšírenia požiaru na susedné objekty napr. hospodárske budovy, stohy slamy, lesné porasty a iné, pri ktorých nielenže vznikajú veľké materiálne škody, ale je ohrozené zdravie a životy občanov.

Zákon nezakazuje fyzickým osobám – občanom spaľovať horľavé látky na voľnom priestranstve, pri ich spaľovaní treba však postupovať veľmi opatrne. Ak horľavé látky, rastlinné zvyšky a organický odpad zo záhrady, nie je možné spáliť v palivových spotrebičoch alebo ináč zhodnotiť, je možné ich spáliť na voľnom priestranstve a fyzická osoba – občan dodržiava tieto opatrenia:

a) sleduje klimatické a poveternostné podmienky a kontroluje miesto spaľovania z hľadiska protipožiarnej bezpečnosti,

b) ukladá horľavé látky do upravených hromád vo vzdialenostiach, z ktorých neohrozia sálavým teplom alebo odletujúcimi horiacimi časticami okolité objekty a iné skladované alebo uložené horľavé materiály ani porasty,

c) zabezpečí potrebné množstvo vhodných hasiacich prostriedkov, pracovné náradie na zabránenie rozšírenia ohňa a vhodný spojovací prostriedok na privolanie hasičskej jednotky,

d) vykonáva kontrolu stavu miesta spaľovania a priľahlých priestorov v priebehu celého spaľovania,

e) po skončení spaľovania vykoná dohasenie zvyškov po spaľovaní a skontroluje okolie.

Jarné mesiace predstavujú obdobie, kedy sa začína rozvíjať nová vegetácia a zostatky minuloročnej suchej trávy, lístia a ihličia predstavujú veľké nebezpečenstvo vzniku a najmä rozšírenia požiarov. Preto venujte zvýšenú pozornosť pobytu detí v prírode, nevypaľujte porasty bylín, kríkov a stromov a nezakladajte oheň v priestoroch alebo na miestach, kde by mohlo dôjsť k jeho rozšíreniu, pamätajte na to, že odhodená neuhasená cigareta alebo zápalka sú častou príčinou vzniku rozsiahlych požiarov. Upozorňujeme i turistov, že oheň na lesných pozemkoch možno zakladať len na vyznačených miestach, ohniskách, ktoré sú zabezpečené proti samovoľnému šíreniu požiaru, nezakladať oheň počas vetra, nezakladať oheň použitím horľavých kvapalín, ohnisko nemožno nechať bez dozoru a pri opustení táboriska treba venovať zvýšenú pozornosť jeho uhaseniu a presvedčiť sa, že popol neobsahuje žeravé zvyšky po spaľovaní (uhlíky).

Za čas zvýšeného nebezpečenstva vzniku požiaru sa považuje obdobie, ktoré vyhlási okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru na lesných pozemkoch a v ich ochrannom pásme (50 m od hranice lesného pozemku) spôsobom v mieste obvyklým (v obecnom rozhlase, vyvesením na úradnej tabuli obce) pre celé územie okresu alebo časť okresu, ak je pre to dôvod. Čas zvýšeného nebezpečenstva vzniku požiaru môže nastať nie len v jarnom období, ale hocikedy v priebehu roka, najmä v letných mesiacoch, ak sú na to vhodné podmienky, napríklad suché a teplé počasie trvajúce najmenej päť po sebe nasledujúcich dní, alebo zvýšený výskyt požiarov lesa alebo trávnatých porastov v priebehu troch po sebe nasledujúcich dní. V tomto období je na lesných pozemkoch okrem iného zakázané aj fajčiť alebo odhadzovať horiace alebo tlejúce predmety (napr. zápalky, ohorky cigariet). Preto je v tomto období veľmi dôležité venovať zvýšenú pozornosť preventívnym opatreniam hlavne v lesných porastoch ihličnatých v záhorskej oblasti, ktorými je náš okres charakteristický, aby nevznikali zbytočné škody na lesných porastoch, a taktiež i na životnom prostredí, lebo **lesná oblasť 01A Borská nížina patrí podľa stupňa ohrozenia požiarom do kategórie A - lesy s vysokým stupňom ohrozenia požiarom**.

Lesy sú naším bohatstvom, nie len materiálnym, ale upevňujú a vracajú nám zdravie. Z ekologického hľadiska plnia nenahraditeľnú funkciu. Veríme, že v spolupráci s Lesmi Slovenskej republiky, štátny podnik, urbárskymi spoločnosťami i ostatnými vlastníkmi lesa, správcami a obhospodarovateľmi lesa, ako aj s Vašou podporou sa nám podarí uchrániť prírodu pred zbytočnými stratami a spoločné úsilie, opatrnosť a ostražitosť nám pomôžu preklenúť toto nebezpečné obdobie.